Crisis!

Ook al zou men Enide constant bespieden, nooit zou men haar op iets dwaas, iets gemeens of iets laaghartigs kunnen betrappen. Ze had zo'n uitstekende opvoeding genoten dat ze uitblonk in alle goede eigenschappen die een dame maar kan hebben, en ook in gulheid en in kennis. Iedereen hield van haar om haar nobel karakter; iedereen beschouwde het als een voorrecht als hij iets voor haar kon doen. Geen mens sprak kwaad van haar, want er was gewoon geen kwaad van haar te spreken! In het hele koninkrijk of in het keizerrijk was er geen vrouw van zulke goede zeden.

Erec nu was zo verliefd op haar dat hij niet meer maalde om wapenfeiten, en niet meer naar tournooien ging. Daar had hij geen zin meer in: hij ging liever zijn vrouw het hof maken; hij maakte van haar zijn vriendin en zijn maîtresse. Zijn hart en zinnen waren erop gespitst haar te omhelzen en te kussen: ander vermaak wilde hij niet.

Zijn makkers vonden dat verschrikkelijk. Onder elkaar beklaagden ze zich er vaak over dat hij veel te veel van haar hield. Het was vaak pas na de middag dat hij opstond en haar alleen liet: hij vond dat heerlijk, wat de anderen er ook van dachten. Hij liet Enide dus zo min mogelijk alleen, maar toch was het niet zo dat hij daardoor ook maar iets minder wapens, kleding of geld aan zijn ridders gaf. Er kon geen tournooi plaatsvinden of hij zond hen erheen, rijk uitgerust en gekleed. Hij gaf hun goed uitgeruste strijdrossen om aan tournooien en steekspelen deel te nemen, hoeveel hem dat ook kostte. Al zijn baronnen zeiden dat het heel jammer was en een groot verlies dat iemand als hij niet meer de wapens wilde dragen. Er werd zozeer, door allerlei mensen, ridders zowel als schildknapen, op verwijtende toon over hem gesproken, dat Enide opving dat haar man het ridderideaal en de daarbij behorende plichten verzaakte: zijn leven was compleet veranderd. Ze leed daaronder, maar durfde dat niet te laten merken, want haar man zou het wellicht verkeerd kunnen opvatten als ze het hem zei. Het bleef dus geheim tot een ochtend, toen ze nog in bed lagen, waar ze veel genoegens hadden gesmaakt; met de monden op elkaar lagen ze in elkaars armen, dolverliefd als ze waren. Hij sliep, zij was wakker. Ze herinnerde zich wat er over haar man werd gezegd door de mensen uit de streek. Toen die gedachte weer bij haar boven kwam, kon ze haar tranen niet bedwingen; ze was er zo

verdrietig en bezwaard door dat ze per ongeluk iets zei dat ze zich later ontzettend kwalijk zou nemen, ook al bedoelde ze er niets kwaads mee.

Ze liet haar blikken over haar man glijden, van top tot teen, en toen ze zijn schone lichaam en zijn stralend gelaat zag, moest ze zo huilen dat haar tranen op de borst van haar man vielen, terwijl ze zei:

"Ach, waarom toch verliet ik mijn land? Wat kwam ik hier zoeken? De aarde zou me moeten verzwelgen, nu de beste ridder, die veel dapperder en fierder, mooier en hoofser was dan ooit enige graaf of koning, om mij alle ridderschap heeft opgegeven. Ik heb hem dus te schande gemaakt, en dat heb ik nooit gewild."

Vervolgens zei ze tegen hem:

"Was je daar maar nooit geweest!"

Toen zweeg ze.

Erec sliep niet erg diep, en heeft het dus gehoord in zijn slaap; hij werd wakker door wat ze zei, en was erg verbaasd toen hij haar zo zag huilen. Hij vroeg haar dus:

"Zeg eens, mijn lief, waarom moet u zo huilen? Waar bent u boos of verdrietig over? Ik wil het echt weten, zeg het me dus, lieve vriendin, en verberg het niet voor me: waarom heeft u gezegd dat ik daar beter maar nooit was geweest? Dat werd om mij gezegd, niet om een ander, ik heb best gehoord wat u zei."

Toen raakte Enide in paniek; bang en ontzet zei ze:

"Heer, ik weet werkelijk niet waar u het over heeft."

"Mevrouw, waarom ontkent u? Het helpt u niets als u doet of er niets aan de hand is: u hebt gehuild, dat zie ik duidelijk, en u huilt niet voor niets. Al slapend heb ik gehoord wat u zei."

"Ach heer, het kan niet dat u iets gehoord hebt, ik denk dat u hebt gedroomd."

"Nu vertelt u me leugens! Ik hoor u overduidelijk liegen; u zult er nog spijt van krijgen als u me niet de waarheid vertelt."

"Heer, als u er dan zo op aandringt, dan zal ik u de waarheid vertellen, maar ik ben bang dat u dat heel vervelend zult vinden. Alle mensen in ons land, of ze nu zwart, blond of rood haar hebben, zeggen dat het doodzonde is dat u de wapens niet meer hanteert. Uw roem is er door verminderd. Vorig jaar nog zei iedereen steeds dat men in de hele wereld geen betere of dapperdere ridder kende: uw gelijke was er niet. Nu drijven ze de spot met u, oud en jong, klein en groot, en iedereen vindt u slap. Denkt u soms dat ik het niet erg vind als ik ze op u hoor afgeven? Ik vind het vreselijk als men dat zegt, en ik vind het nog erger als ze mij de schuld ervan geven. Ik krijg de schuld, daar lijd ik onder, en ze zeggen er ook bij waarom: ik heb u zo in mijn netten verstrikt dat u er uw roem